

Vzdrževanje kmetijske krajine za ptice in metulje na Goričkem „GORIČKA KRAJINA“

ZAKLJUČNA KONFERENCA

Grad, 9. september 2021

To ni konec ... predstavitev projekta „Gorička krajina“

Akronim projekta:	GORIČKA KRAJINA
Naslov projekta:	Vzdrževanje kmetijske krajine za ptice in metulje na Goričkem
Vodilni partner:	Javni zavod Krajinski park Goričko (JZ KPG)
Projektni partnerji:	Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - zavod Murska Sobota (KGZS - ZMS)
Trajanje projekta:	1. 12. 2017-30. 11. 2021
Vrednost projekta:	1.785.353 €
Projekt sofinancirata:	Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) (80%) Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije (20%) Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike za obdobje izvajanja 2014-2020

Povod in cilji projekta „Gorička krajina“

Glavni cilj:
Izboljšati življenjske pogoje in stanje za 10 živalskih vrst in 3 habitatne tipe

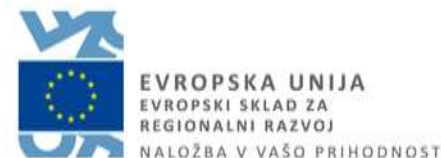
Končni rezultat:
izboljšanje stanja na večini od **247 ha** površin, ki so bile vključene v ukrepe

Izvedene aktivnosti in rezultati projekta po vsebinskih sklopih

4.1.1

Izboljšanje stanja ohranjenosti travnikov (travniški Natura 2000 habitatni tipi-N2k HT)

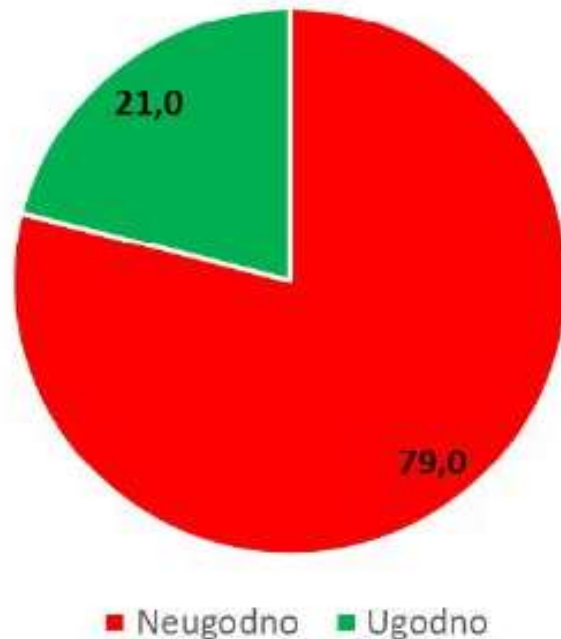
S košnjo, odstranitvijo dela lesne zarasti in s sejanjem obnovili 70 ha travnikov N2k HT

- 14 ha suhih travnikov (HT 6210*)
- 16 ha mokrotnih travnikov (HT 6410)
- 40 ha nižinsko ekstenzivno gojenih travnikov (HT 6510)

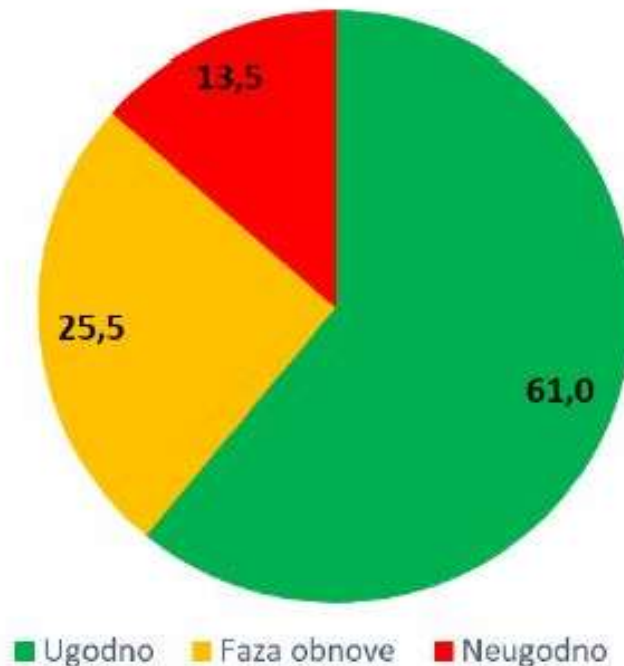

DOLOČITEV TRAVNIŠKIH HABITATNIH TIPOV IN STANJA OHRANJENOSTI NA OBMOČJU NATURA 2000 GORIČKO (2018-2021)

Monitoring 1

Monitoring 2

Vir: Škornik, S., Bakan B., Pipenbaher N., Azola T. 2021 Določitev travniških habitatnih tipov in stanja ohranjenosti na območju Natura 2000 Goričko. Poročilo v okviru projekta Gorička krajina. Fakulteta za naravoslovje in matematiko UM, Maribor.

Vidni učinki obnove in košnje travnikov

Budinci

Avgust 2016

Junij in september 2021

Dolenci

Maj 2015

September 2021

Križevci

November 2018

Julij 2021

Središče

December 2015

Maj 2021

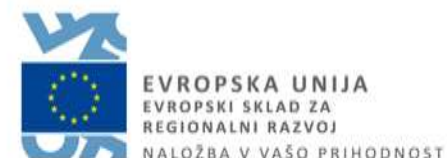
Ženavlje

Maj 2016

September 2021

Odkupili 56 ha travnikov in v skrbniško varstvo v 2021 predali 36 ha travnikov

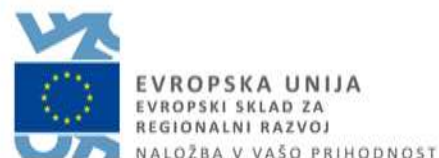

V Dolencih vzpostavili pašnik za odstranitev tujerodnih invazivnih vrst rastlin

4.1.2

Izboljšanje stanja ohranjenosti velikega skovika

Zasadili 3 km grmovno-drevesnih pasov – mejic

Vzpostavili 27 ha visokodebelnih travniških sadovnjakov – sadovnjak v vsaki drugi vasi na Goričkem

Obrezali in odstranili belo omelo na 950 sadnih drevesih (22 ha)

 KRAJINSKIPARK
GORIČKO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Pogodbe o varstvu sklenili za 50 habitatnih dreves

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Pogodbe o varstvu sklenili za 40 ha travnikov z nepokošenim pasom (skupna aktivnost JZ KPG in KGZS-zavod MS)

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Pogodbe o varstvu sklenili za 25 mejic (1 ha oz. dolžine 2.100 m)

Postavili 400 lovnih prež

Zasadili 40 solitarnih dreves (hruške in skorše)

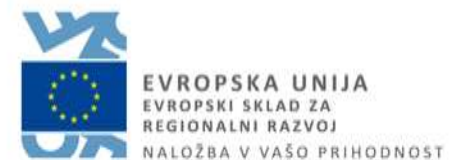

Odkupili in s košnjo obnovili 3 ha travnikov

Markovci

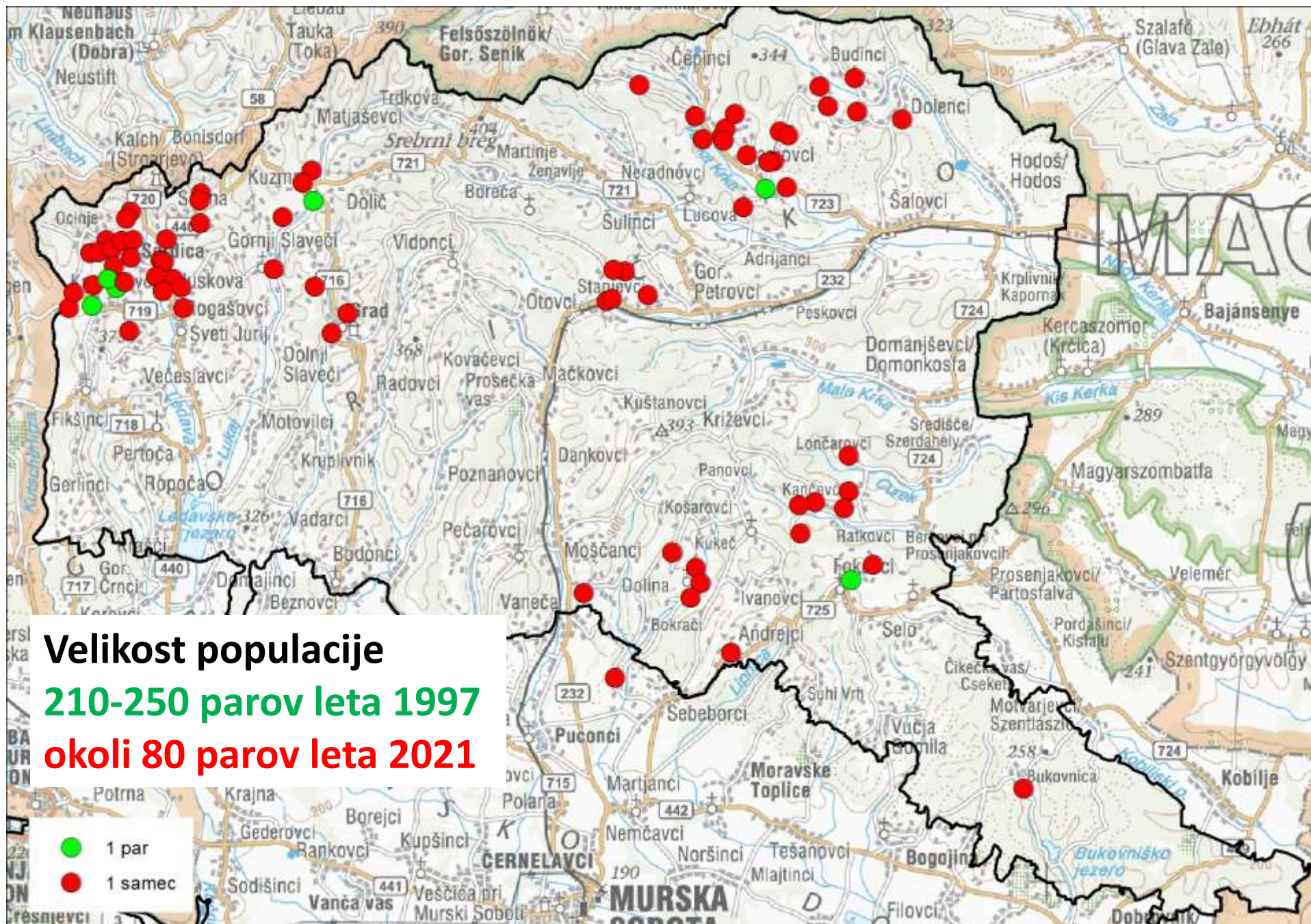
Julij 2017

Oktober 2018

Veliki skovik

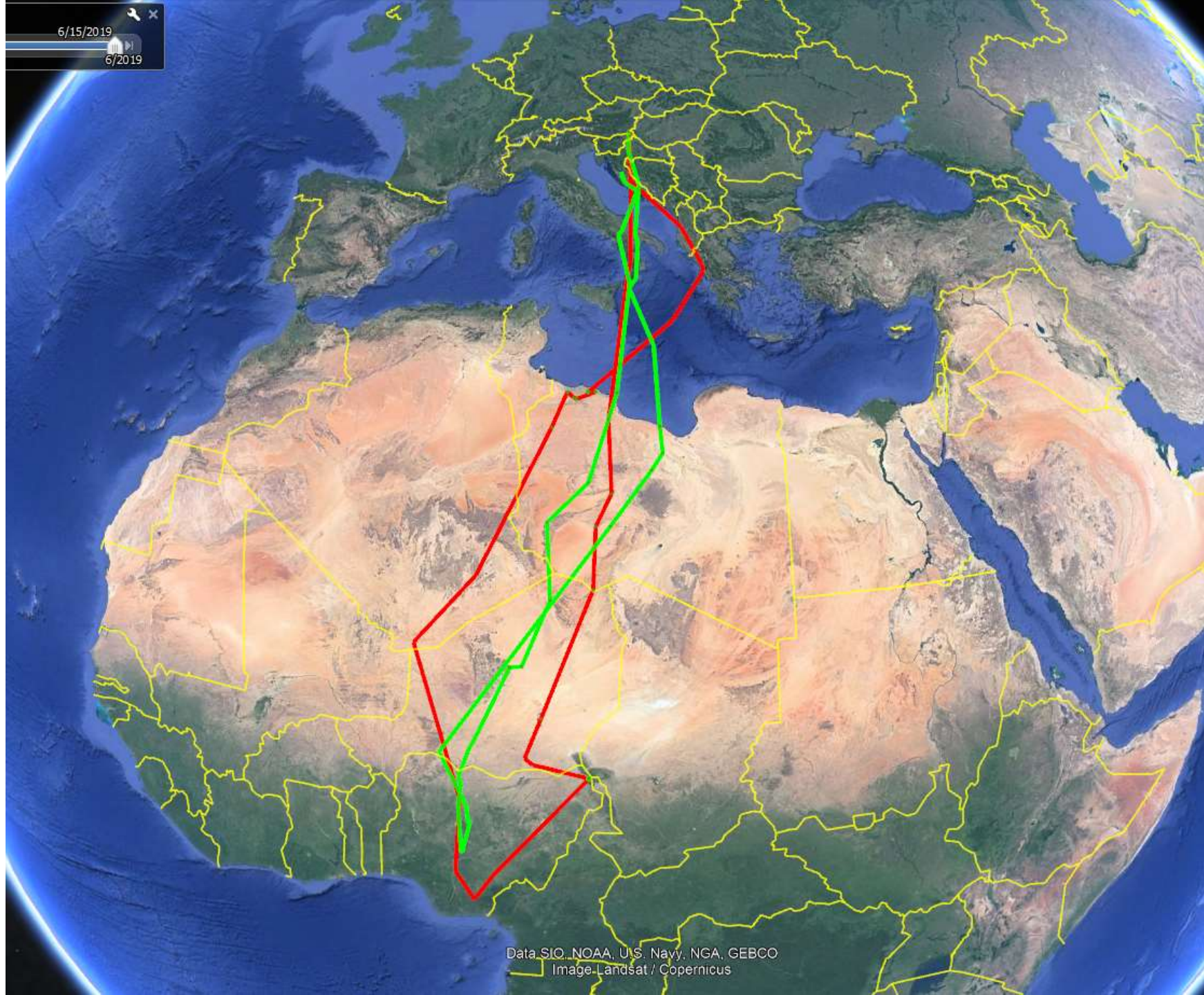

travniki
mejice
visokodebelni sadovnjaki
solitarna drevesa
njive

 EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

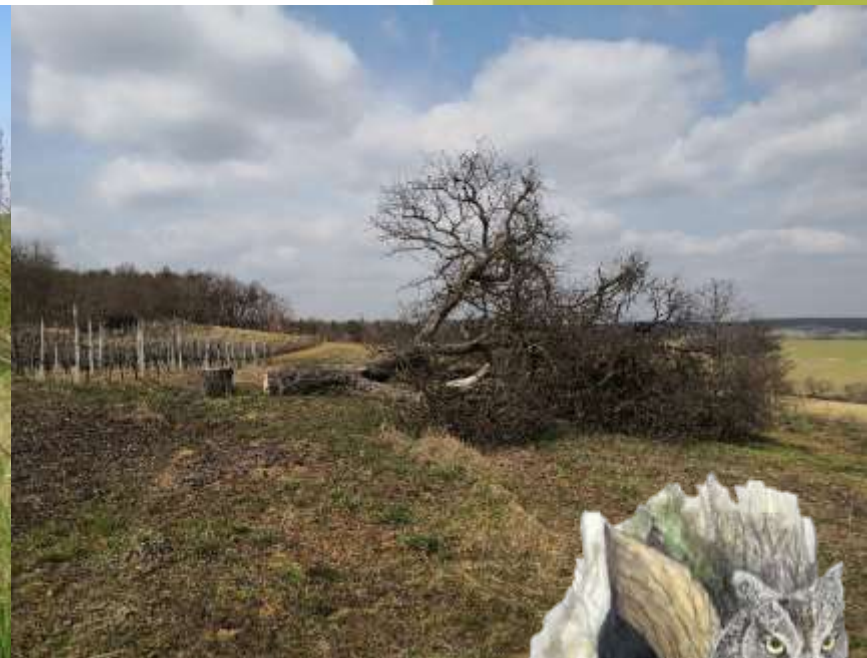

Z GPS logerji v projektu opremljenih 21 osebkov (13 samic, 8 samcev).

Grožnje in varstvo

- izginjanje travnikov zaradi intenzifikacije kmetijstva in opuščanja rabe
- sečnja mejic, sadovnjakov in solitarnih dreves

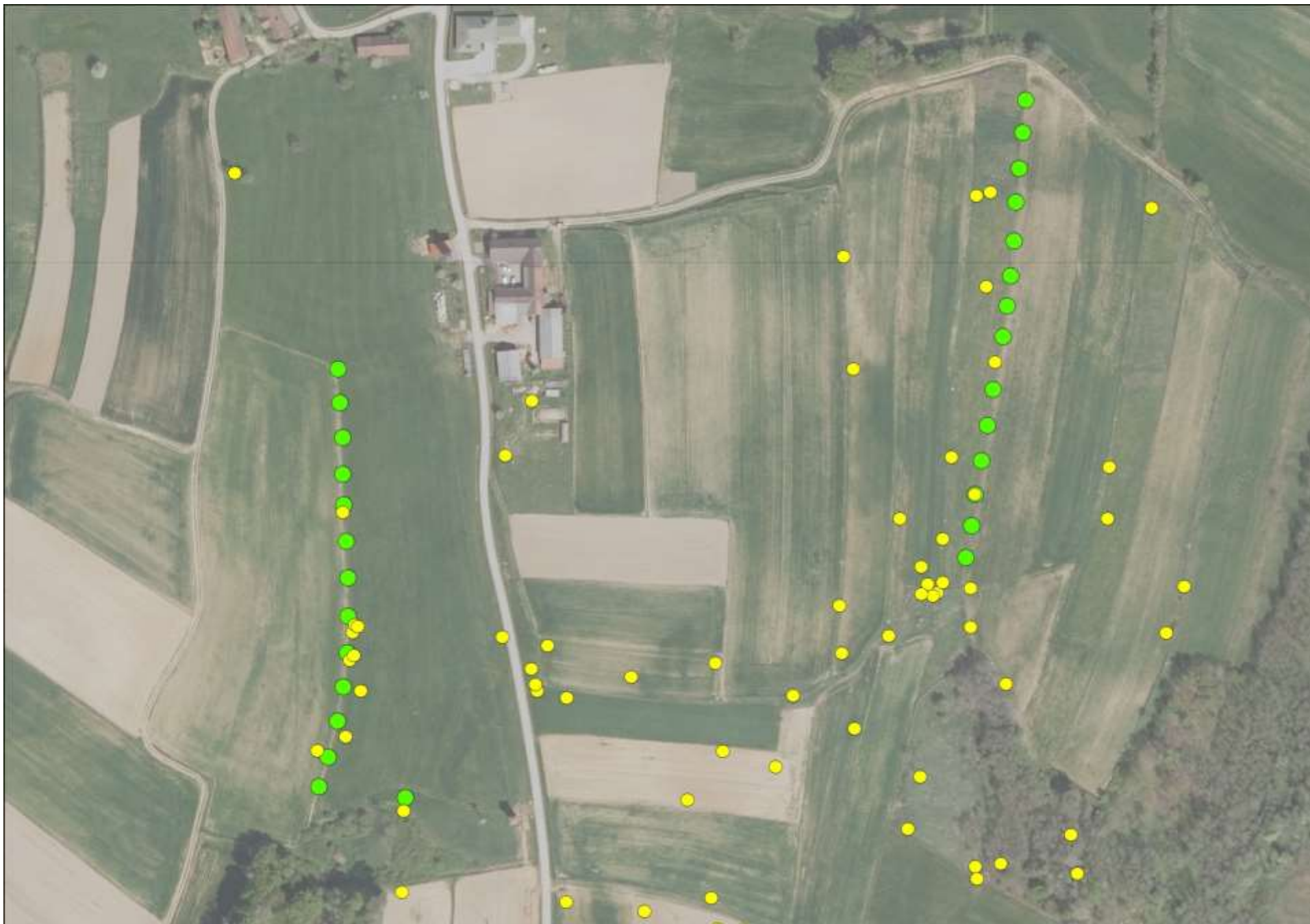
- najbolj učinkovita ukrepa **lovne preže in nepokošeni pasovi**
- **pozitivni vpliv nekaterih ukrepov se bo izkazal šele čez nekaj let** (novi sadovnjaki in mejice)

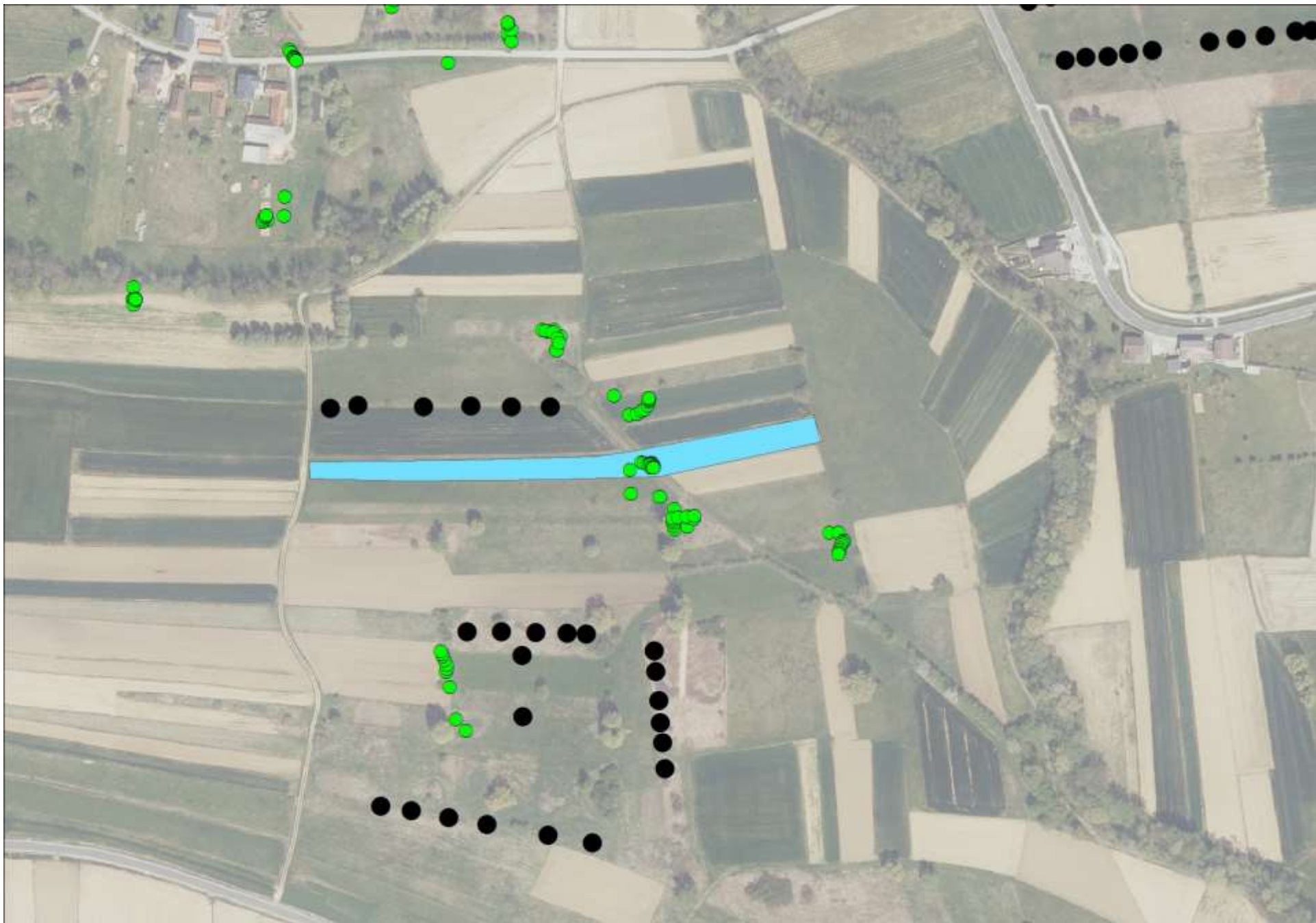
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

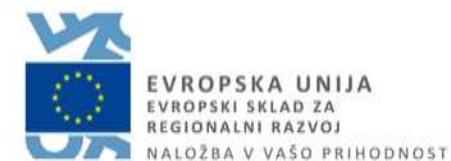

4.1.3

Izboljšanje stanja ohranjenosti hribskega škrjanca

Pogodbe o varstvu sklenili za 7 ha travnikov

Odkupili in s košnjo obnovili 1 ha travnikov

Šulinci

December 2018

Maj 2019

Junij 2021

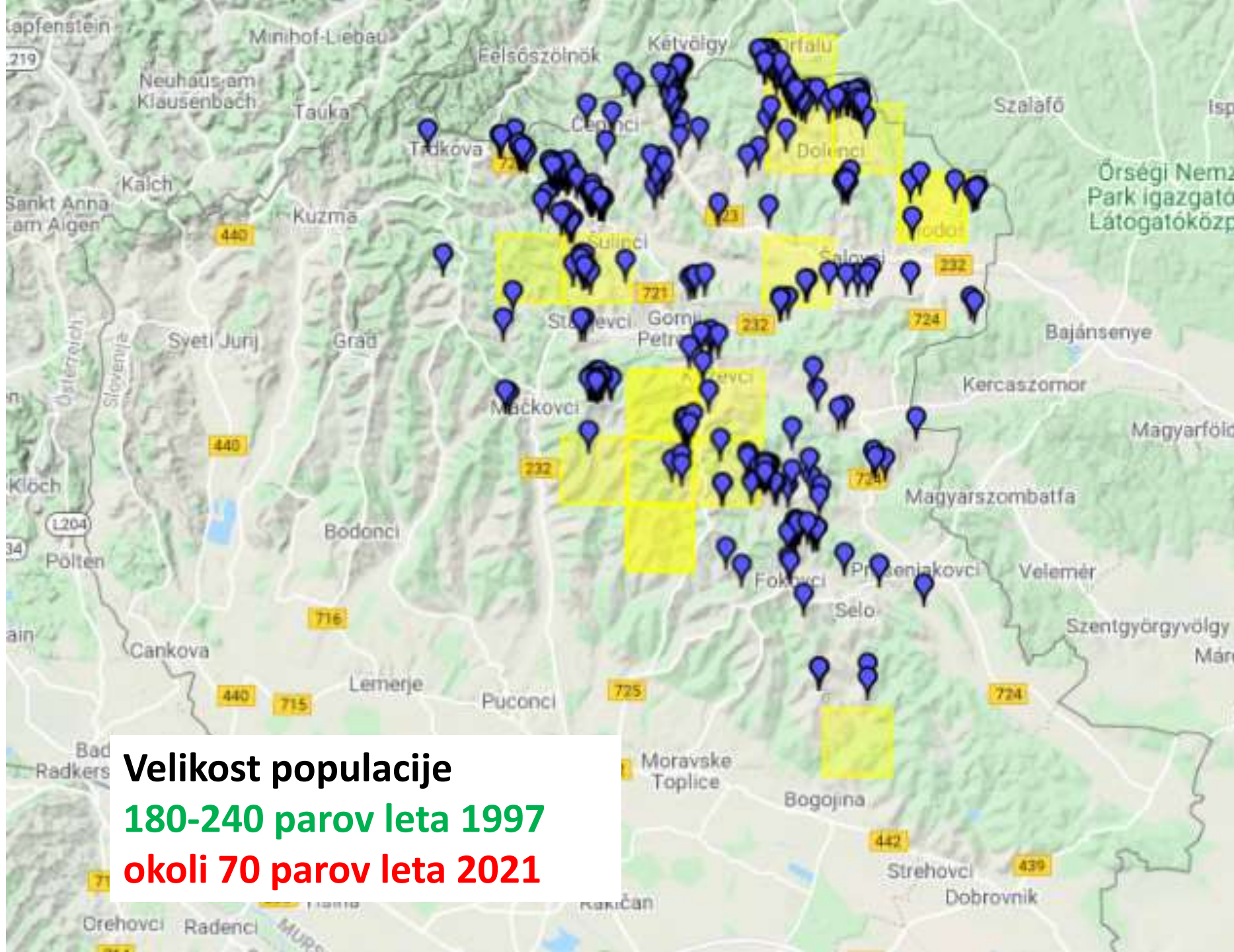

Hribski škrjanec

Foto Alen Ploj

**pobočje ali greben
travniki
ozimno žito
lesna vegetacija**

praha

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

ekstenzivni suhi travniki

večletni prahi

enoletni prahi

Gnezda smo našli na:

travniki

njivah ozimnega žita

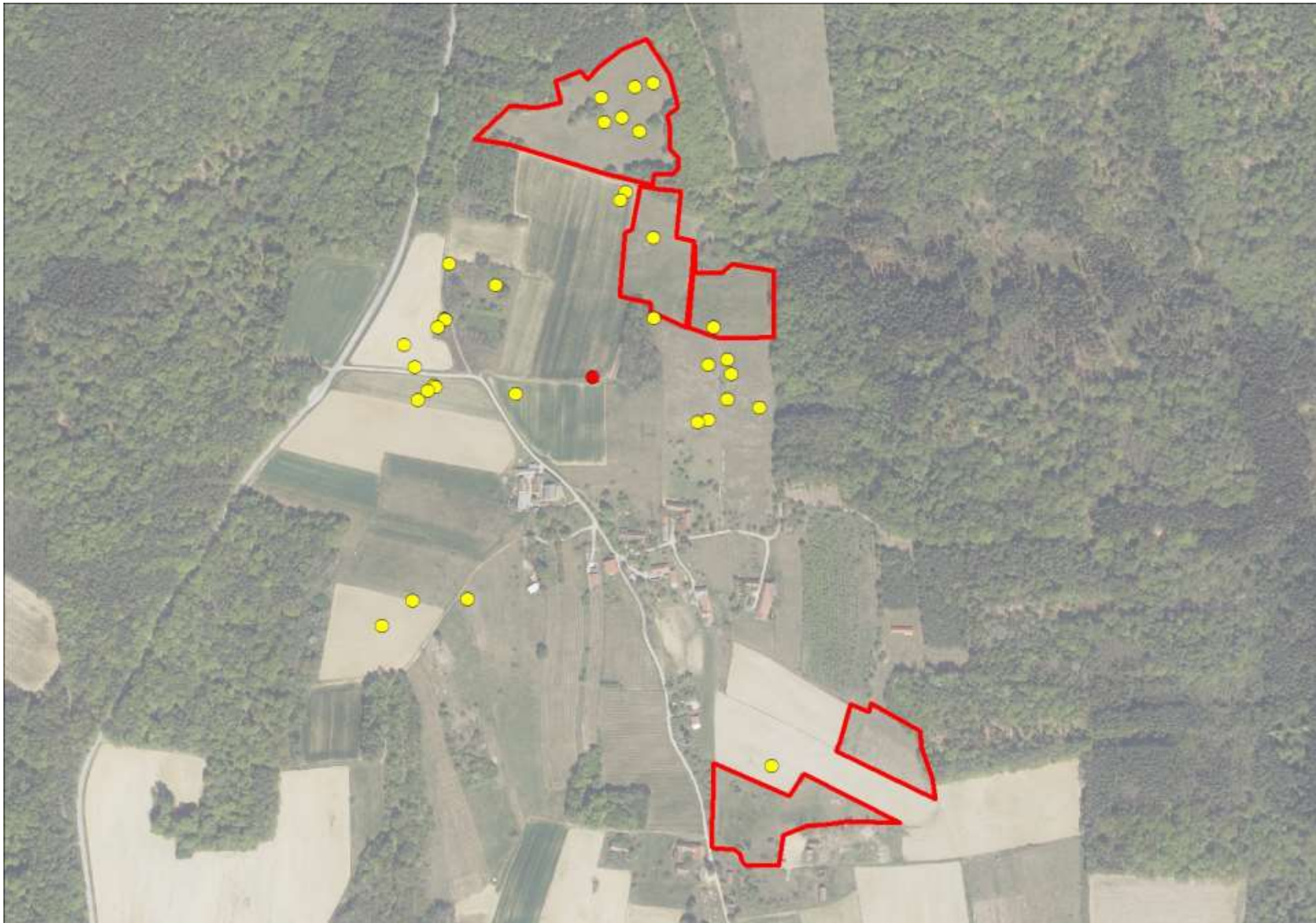
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Grožnje in varstvo

- izginjanje ekstenzivnih travnikov zaradi intenzifikacije kmetijstva in opuščanja rabe
- spomladanska dela na njivah (oranje, brananje, setev, gnojila, FFS)
- sečnja mejic, sadovnjakov in solitarnih dreves
- **ukrepi projekta učinkoviti, potrebna je njihova razširitev na večje površine**
- **vzpostaviti varstvo gnezd**

EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

4.1.4

Izboljšanje stanja ohranjenosti strašničinega in temnega mravljiščarja

Pogodbe o varstvu sklenili za 29 ha travnikov (skupna aktivnost JZ KPG in KGZS-zavod MS)

Odkupili 18 ha in obnovili 30 ha travnikov pomembnih za ohranjanje temnega in strašničinega mravljiščarja

Budinci

November 2018

Januar 2019

September 2021

Rezultati po izvedenih aktivnostih za mravljiščarje

Tabela: Število osebkov strašničinega (*Phengaris teleius*) in temnega mravljiščarja (*P. nausithous*) v letih od 2018 do 2021.

	Št. osebkov <i>P. teleius</i>				Št. osebkov <i>P. nausithous</i>			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Ukrep	28	73	99	147	47	53	45	54
Bližnje površine	23	97	72	83	39	66	45	38
Skupaj	51	170	171	230	86	119	90	98

Vir: Center za kartografijo favne in flore, 2021

4.1.5

Izboljšanje stanja ohranjenosti travniškega postavneža

Pogodbe o varstvu sklenili za 3 ha travnikov

Odkupili in s košnjo obnovili 2 ha travnikov

Rezultati po izvedenih aktivnostih za travniškega postavneža

- Popis v 2019 in 2021 pokazal, da imamo samo še eno območje razširjenosti TP.
- Število „gnezd“ gosenic TP se je od leta 2019 do 2021 **povečalo iz 37 na 84.**

4.1.6

Izboljšanje stanja ohranjenosti puščavnika

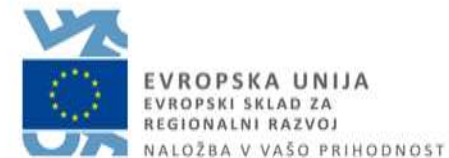
Pogodbe o varstvu sklenili za 40 habitatnih dreves – glavatih vrb (1 ha)

Odkup 2 ha travnikov z vrbami

Zasadili 50 novih habitatnih dreves – bele vrbe

4.1.7

Izboljšanje stanja ohranjenosti malega podkovernjaka, navadnega netopirja in dolgokrilega netopirja

Pogodbo o varstvu porodniške skupine malega podkovnjaka sklenili z Župnijo Kančevci

Odprli prvo stalno razstavo z naslovom Preživeti z netopirji (več kot 1.000 obiskovalcev v 2 letih)

Namestili netopirjem prilagojene svetilke ob 9 cerkvah in kapelah (dodatne 3 cerkve še v 2021)

Namestili netopirjem ustrezna polkna in odstranili mreže na odprtinah 3 cerkva

Izvedli 7 čistilnih akcij odstranitve gvana netopirjev in golobov v 5 cerkvah

Rezultati po izvedenih aktivnostih za navadnega netopirja, dolgokrilega netopirja in malega podkovnjaka

- Odkrili 2 novi porodniški skupini navadnega netopirja - skupaj 5
- Prvi podatki o mladičih navadnega netopirja v cerkvi v Dolencih v 2021 po letu 2003
- Število netopirjev v vseh znanih porodniških skupinah ciljnih vrst se povečuje

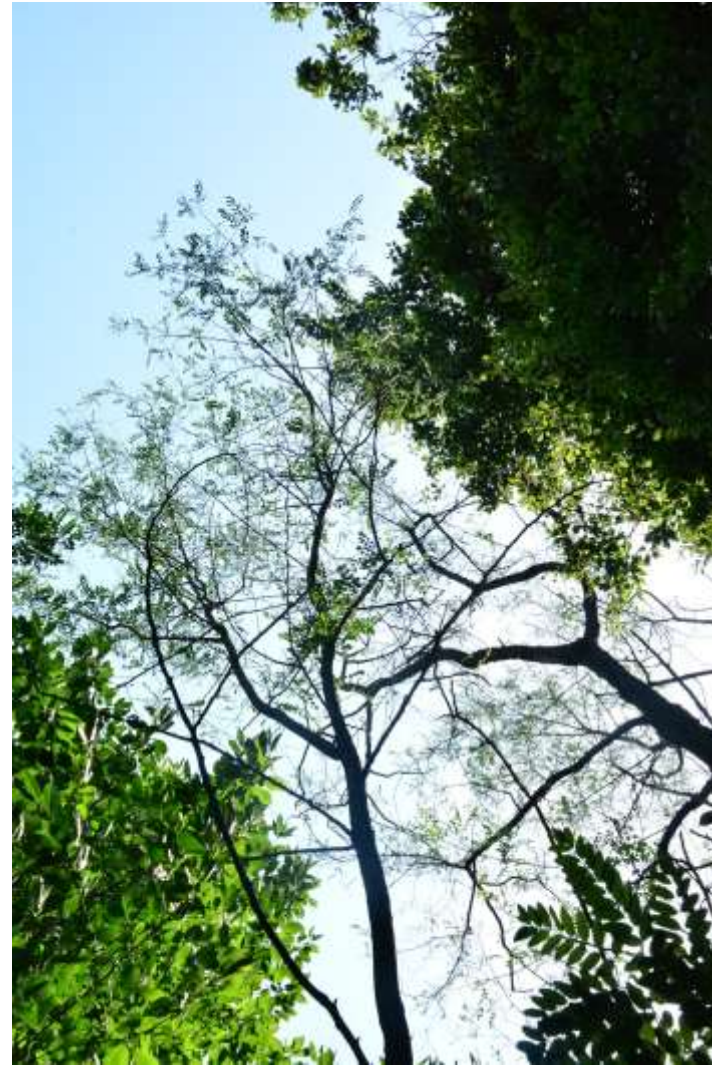

4.1.8

Izboljšanje stanja ohranjenosti škrlatnega kukuja

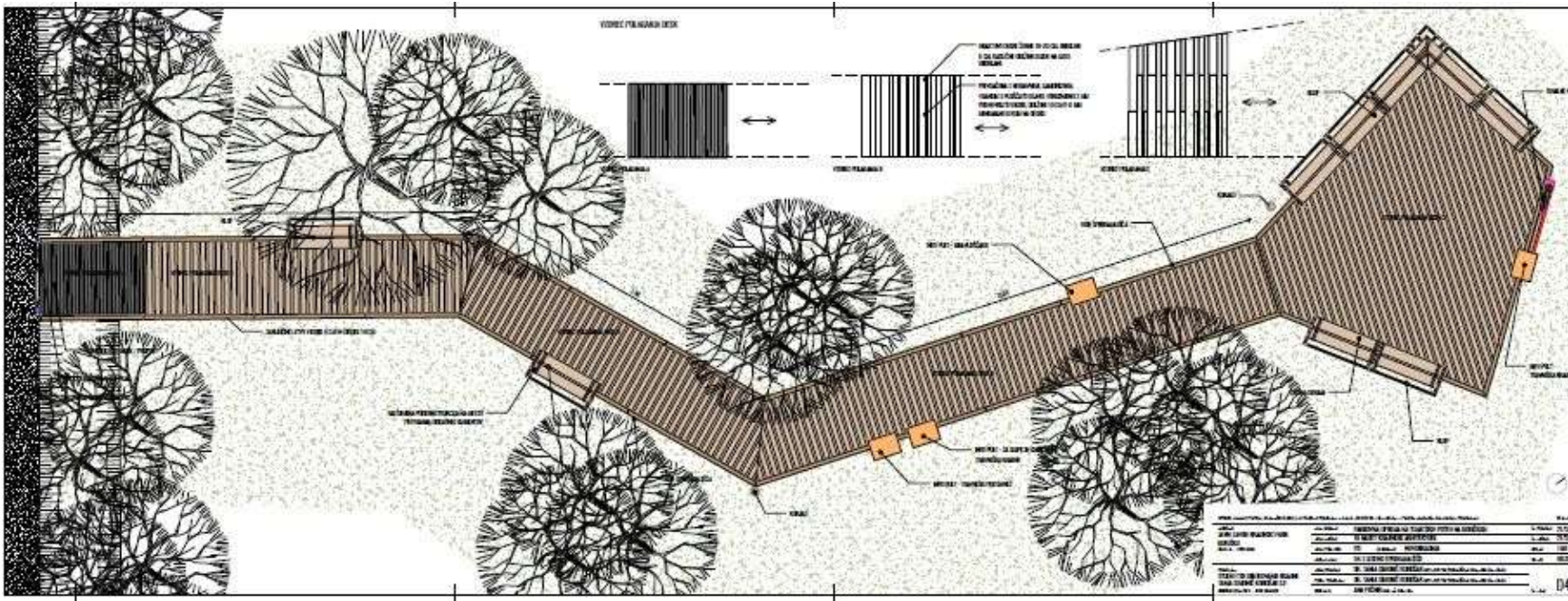

Pogodbe o varstvu sklenili za 120 habitatnih dreves

Splošni sklop

- Posneli 5 video klipov – travniki, ptice, metulji, netopirji in hrošči (YOUTUBE)
- Priprava in tisk brošure o ciljnih vrstah projekta
- Vzpostavili bomo 3 tematske poti v Nuskovi, Budincih in Motvarjevcih

Informiranje in komuniciranje

- Vzpostavili spletno podstran projekta
- Pripravili in objavili več kot 30 člankov v lokalnih glasilih
- Izdali 4 Novičnike v ang in slo
- Izvedli 8 javnih predstavitev projekta in 24 naravoslovnih dni za otroke
- Odvodili 8 ornitoloških izletov

Zahvala sodelavcem

- Larisa Koren
- Jani Gašparič
- Darja Kuronja
- Tadej Törnar
- Vlado Časar
- Anja Vanček
- Monika Miholič
- Ostali sodelavci v JZ KPG

To ni konec, to je šele začetek 😊

Izzivi

- Spremljanje stanja in izvajanje ukrepov na projektnih zemljiščih po zaključku projekta,
- ustrezno nagovarjanja lastnikov zemljišč, da izvajajo ukrepe po projektu,
- iskanje zainteresiranih za nadaljevanje ohranjanja/košnjo travnikov,
- preverjanje izvedbe ukrepov z obstoječimi zaposlenimi v JZ KPG, KGZS-ZMS in DOPPS.

Rešitve

- Pogovor, pogovor – dogovor z lastniki zemljišč in zainteresiranimi za košnjo travnikov v upravljanju JZ KPG,
- zagotavljanje finančnih virov za izvedbo ukrepov na zemljiščih po projektu-nova SKP ali novi projekti (v naslednjih tednih začnemo izvajati projekt Life for Seeds-obnova suhih travnikov),
- zagotavljanje finančnih virov za popise – podlaga za izvedbo ciljno naravnanih ukrepov,
- redne/nove zaposlitve v JZ KPG.

Hvala vam za vašo pozornost!

Info:

gregor.domanjko@goricko.info

katarina.denac@dopps.si

karel.hari@kgzs-ms.si

